

Листопад Наталія Петрівна,
науковий співробітник відділу
початкової освіти Інституту
педагогіки НАПН України

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ДІАГРАМ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У 3 КЛАСІ НУШ

У сучасному суспільстві інформації відводиться провідна роль у всіх галузях науки, освіти, бізнесу тощо. Інформація стала невід'ємною частиною нашого життя, а вміння працювати з інформацією є складником професійної компетентності фахівця будь-якого профілю. З метою створення умов для широкої адаптації молодшого школяра в інформаційному світі до обов'язкових результатів навчання включено вміння працювати з інформацією. У Державному стандарті початкової освіти у математичній освітній галузі серед результатів навчання здобувачів освіти зазначено такі: «перетворює інформацію (почуту, побачену, прочитану) різними способами у схему, таблицю, схематичний рисунок, індекс МАО 2.1; обирає дані, необхідні і достатні для розв'язання проблемної ситуації, індекс МАО 2.3» [1].

У Типових освітніх програмах для початкової школи введено змістову лінію «Робота з даними», яка визначає зміст і обсяг навчального матеріалу по класах, зокрема для 3 класу зазначається, «виділення та впорядкування даних за певною ознакою» [4, с.48]. Згідно освітньої програми робота з діаграмами розпочинається у 2 класі. Учні мають навчитися зчитувати інформацію, яка міститься на лінійних (вертикальних і горизонтальних) діаграмах. У 3 класі формуються вміння порівнювати й узагальнювати дані, вміщені на діаграмах; колективно будувати нескладні діаграми.

В НМК з математики для 3класу НУШ вміщено завдання, які сприятимуть формуванню вмінь і навичок роботи з діаграмами. На діаграмах показано, як учні 3 класу дістаються до школи [2, с. 63], чим займаються на дозвіллі [2, с. 65], кількість

хлопчиків і дівчаток, які навчаються у 3 класі [2, с. 66], час, які витрачають хлопці на ранкову зарядку [3, с. 29], час, який витрачають діти щодня на читання книжок [3, с. 31], кількість шматків піци, які з'їли діти в піцерії [2, 98] тощо. Крім зчитування числових даних і їх візуального порівняння, учні виконують їх різницеве та кратне порівняння. Також пропонується провести опитування серед однокласників, як вони дістаються до школи, як проводять дозвілля, та за отриманими даними побудувати діаграми за допомогою цеглинок LEGO. Характер багатьох завдань орієнтує на дискусію, обмін думками, розвиток вміння передавати іншому важливу для навчального завдання інформацію. Відповідаючи на поставлені в завданні запитання, учні розвивають вміння групувати, систематизувати, інтерпретувати і узагальнювати дані. Всі наведені завдання описують ситуації, які виникають у житті дітей, їм вони зрозумілі та викликають інтерес. Це відповідає характерним ознакам компетентнісно орієнтованих завдань. Робота з діаграмами на уроках математики та інших предметів якісно перетворює навчальний процес, робить його ефективним, сповненим пошуковою діяльністю.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-п#Text>
2. Листопад Н.П. Математика: підруч. для 3 кл. (у 2-х ч.): Ч.2 Київ : Оріон, 2020. 128 с.
3. Листопад Н.П. Перевірка предметних компетентностей. Математика. 3 кл. Київ : Оріон, 2020. 40 с.
4. Типова освітня програма для учнів 3–4 класів. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-klas/2019/11/3-4-dodatki.pdf>